

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatelky **M. I.**, zastoupené JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem v Praze 1, Žitná 45, za účasti **Policie České republiky**, Oblastní ředitelství cizinecké a pohraniční policie, odbor pátrání a kontroly pobytu, se sídlem v Českých Budějovicích, Pražská 23, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 2. 2005, č. j. 10 Ca 302/2004 – 13,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 2. 2005, č. j. 10 Ca 302/2004 – 13, **s e z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 2. 2005, č. j. 10 Ca 302/2004 – 13, byla odmítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí Policie ČR, Oblastního ředitelství cizinecké a pohraniční policie v Českých Budějovicích ze dne 25. 11. 2004, č. j. SCPP-247-CB-OPK-K-2004, jímž bylo rozhodnuto o zajištění stěžovatelky za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Odmítnutí žaloby odůvodnil krajský soud tím, že z písemností založených ve správním spise zjistil, že zajištění stěžovatelky v dané záležitosti bylo dne 12. 1. 2005 podle příkazu Policie ČR k propuštění cizince ze zařízení pro zajištění cizinců ukončeno a stěžovatelka byla téhož dne předána na hraničním přechodu Náchod–Kudowa–Slone do Polské republiky. Účinky napadeného správního rozhodnutí již pominuly a stěžovatelka v době rozhodování krajského soudu již na základě napadeného rozhodnutí nebyla omezena na osobní svobodě a nelze tudíž jednat o jejích

námitkách proti rozhodnutí v souvislosti se zkrácením na jejích právech. Krajský soud proto uzavřel, že v daném případě se jedná o neodstranitelný nedostatek podmínky řízení z toho důvodu, že zajištění bylo ukončeno, a proto postupoval podle § 46 odst. 1 s. ř. s.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V kasační stížnosti namítala nezákonnost napadeného usnesení, neboť se domnívá, že jeho vydáním porušil krajský soud čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Názor vyslovený krajským soudem v napadeném usnesení nemá oporu v žádném právním předpisu upravujícím soudní řízení správní a je v rozporu s článkem 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Podle názoru stěžovatelky lze návrh odmítnout za předpokladu, že překážka je nejen neodstranitelná, ale také natolik vážná, aby skutečně bránila soudu rozhodnout ve věci samé. Za takovou překážku však nelze považovat skutečnost, že účinky napadeného správního rozhodnutí vůči svému adresátovi pominuly poté, co bylo toto rozhodnutí napadeno žalobou. Platná právní úprava s touto skutečností možnost zastavit řízení (správně odmítnout žalobu) nespojuje. V této souvislosti poukázala stěžovatelka na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec ze dne 29. 10. 2004, č. j. 59 Ca 149/2004 – 13. Dále také stěžovatelka připomněla, že soud v předcházejícím řízení nepřezkoumává, zda trvají podmínky pro pokračování zajištění, ale to, zda stěžovatelka nebyla zkrácena na svých právech při vydání rozhodnutí o zajištění. Přezkoumává tak okolnosti, které tu byly v době vydání rozhodnutí o zajištění (§75 odst. 1 s. ř. s.) a ukončení zajištění tak na přezkum nemá žádný vliv. Kromě toho ochrana veřejných subjektivních práv fyzických osob, na kterou se krajský soud odvolává, není jediným účelem přezkumu správních rozhodnutí nezávislým soudem. Smyslem této činnosti je také nezávislá kontrola zákonnosti aktů státní správy a fungování státní správy obecně. V případě, že by soud odmítl přezkoumat rozhodnutí o zajištění vždy, když by zajištěná osoba byla předána do jiné země, bylo by rozhodnutí o zajištění de facto soudem nepřezkoumatelné, neboť vzhledem k velké vytíženosti soudů a délce rozhodování totiž dochází k ukončení zajištění a předání pravidelně dříve než je soud schopen meritorní rozhodnutí vydat. Porušení čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod spatřuje stěžovatelka v tom, že tento článek explicitně zakazuje možnost vyloučit ze soudního přezkumu rozhodnutí týkající se základních práv a svobod. Proto navrhla, aby usnesení krajského soudu bylo zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

Policie ČR ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že při svém rozhodování vycházela ze skutečně zjištěného stavu věcí a posuzovala podle platného zákona. V uvedeném případě nebyla jiná možnost než realizovat zajištění. Stěžovatelka se v kasační stížnosti odvolává na Listinu základních práv a svobod, ale v daném případě se nejedná o závažný zásah do jejího práva, neboť sama porušovala platné zákony České republiky. Proto Policie ČR neuznává nárok uplatněný v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Z obsahu správního spisu vyplynulo, že dne 24. 11. 2004 bylo vydáno rozhodnutí, kterým bylo stěžovatelce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 1, písm. c) bod 1., 2. zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění z území České republiky s dobou platnosti 3 roky, tj. do 24. 11. 2007. Následujícího dne bylo vydáno napadené rozhodnutí o zajištění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Na základě tohoto rozhodnutí byl téhož dne vydán příkaz k zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců a stěžovatelka byla umístěna v zařízení B.-J. Podle zmocnění Policie ČR ze dne 10. 1. 2005 měl být dne 12. 1. 2005 proveden transfer s eskortou stěžovatelky na hraniční přechod Náchod-Kudowa-Slone.

V řízení o žalobě zahájeném podle části třetí hlavy druhé dílu prvého s. ř. s. je předmětem přezkumu zákonnost rozhodnutí správního orgánu o zajištění. Soud tedy v tomto řízení přezkoumává, zda žalobce nebyl zkrácen na svých právech při vydání rozhodnutí o zajištění a otázkou zákonnosti dalšího trvání zajištění, tj. zda nenastaly skutečnosti odůvodňující ukončení zajištění, není oprávněn se vzhledem k zákonné úpravě (§ 200o a násl. o. s. ř.) zabývat.

Vzhledem k tomu, že v dané věci byla stěžovatelka dne 12. 1. 2005 předána na hraničním přechodu polským státním orgánům, tj. před vydáním napadeného usnesení, posuzoval Nejvyšší správní soud se zřetelem na stížní bod uvedený v kasační stížnosti týkající se porušení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., zda ukončení zajištění stěžovatelky představuje nesplnění jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný.

Odmítnutí návrhu podle § 46 odst. 1 s. ř. s. přichází v úvahu v řízení vždy, když se někdo podáním u soudu domáhá, aby soud určitým způsobem jednal, příp. rozhodl, ale soud to podle v podání uvedených nebo soudem zjištěných skutečností nemůže učinit. V citovaném ustanovení pod písm. a) je kromě výslovně uvedených neodstranitelných podmínek řízení (překážka věci rozsouzené a překážka věci zahájené) počítáno i s jinými neodstranitelnými překážkami řízení, které nejsou nijak definovány. Za takovou překážku však nelze považovat to, že účinky napadeného správního rozhodnutí již vůči žalobci nepůsobí, protože by to představovalo, jak na to správně poukazuje stěžovatelka, odepření práva zakotveného v čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť z platné právní úpravy nelze dovodit, že ukončení zajištění cizince je důvodem pro ukončení soudního řízení o žalobě, jíž se cizinec dotčený takovým správním rozhodnutím domáhá soudní ochrany. Pravomocné správní rozhodnutí stále existuje, může být nezákonné z důvodů namítaných v žalobě, a proto nemůže být stěžovatelce odepřen přezkum takového správního rozhodnutí. I když praktická použitelnost soudního rozhodnutí, které je výsledkem soudního přezkumu, může být za situace, že již bylo realizováno předání stěžovatelky na základě nařízení Rady ES č. 343/2003 do Polské republiky, sporná, nemůže to být kritériem při posuzování podmínek řízení.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadené usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o nákladech řízení (§ 110 odst. 2 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu